

FEROVIARII

Moldovei

N 5 (5767) 12 februarie 2014

Ziarul apare din 1 mai 1941

S-AU FĂCUT BILANȚURICE **Anul 2014 nu promite a fi ușor**

Luna trecută directorul general al ÎS «Calea Ferată din Moldova» Andrei DOMAȘCAN a organizat o audioconferință, consacrată bilanțurilor activității magistralei pe parcursul anului 2013 și în luna ianuarie curent.

În cuvîntul de deschidere a consfătuirii directorul general a subliniat, că rezultatele înregistrate în perioada analizată demonstrează o tendință de redresare a situației economico-financiare la calea ferată. Pentru amplificarea acesteia este necesară continuarea reformelor în domeniu pe baza inovațiilor preconizate de administrația căii ferate atât în procesul de trafic, cît și în relațiile reciproce cu consumatorii serviciilor de transport. S-a discutat de asemenea despre sporirea randamentului utilizării

tuturor tipurilor de resurse, despre eforturile de optimizare a consumurilor. Este necesară o atitudine chibzuită vizavi de formarea programelor cu destinație specială și a proiectelor de afaceri în domeniu. Ea va constitui temelia muncii cu succes. Conducătorul magistralei s-a referit și la cadre, specificînd, că la filiale există rezerve la capitolul folosirea competență a resurselor de muncă.

În anul 2013 volumul de muncă a constituit 1568,1 mln. tono-kilometri, ceea ce depășește cu 15,2 la sută planul și cu 21,4

la sută rezultatul anului 2012. Circuitul tarifar al încărcăturilor a depășit cifra planificată cu 22,4 la sută. Circuitul de pasageri a constituit 94,4 la sută față de plan din cauza diminuării fluxului de călători în toate direcțiile.

Planul de expediere a încărcăturilor a fost realizat cu 130,2 procente. Zilnic au fost recepționate cu 10 vagoane mai mult, predarea fluxului de marfă a depășit în medie diurn planul cu 33 vagoane. Au fost îndepliniți și depășiți toți indicatorii calitativi de utilizare a vagoanelor și locomotivelor.

În luna ianuarie 2014 volumul preconizat de muncă va constitui 118,3 mln. tono-kilometri ori cu 0,3 la sută mai mult

față de plan și cu 97,5 la sută mai mult decît în ianuarie 2013.

Circuitul tarifar de marfă a depășit cifra planificată cu 1,5 la sută. Circuitul de călători se preconizează a fi de 95,6 la sută față de plan. Scăderea s-a produs din cauza diminuării fluxului de pasageri în toate direcțiile.

În ianuarie planul de expediere a încărcăturilor s-a îndeplinit cu 102,1 procente, comparativ cu ianuarie 2013 au fost expediate de 3,5 ori mai multă marfă. Predarea fluxului de marfă în medie diurn s-a menținut la nivelul planificat. Principalii indicatori calitativi de utilizare a vagoanelor și locomotivelor în luna ianuarie au fost îndepliniți și depășiți.

Irina KRAEVSKAIA

M evenimente actuale, știri, fapte

Magistrala

Zonă perspicace

De patru ori s-a majorat volumul transportării containerelor maritime de mare tonaj în portul internațional Giurgiulești, constituind în anul trecut 4602 unități (684 TEU).

Operatorul în persoana companiei Danube Logistics intenționează să coopteze un volum și mai mare, ceea ce oferă Magistralei moldovenești perspective destul de bune pentru sporirea în continuare a traficului de mărfuri în zona de sud. Este important a folosi mai eficient posibilitățile create de participarea la formarea trenurilor de containere în cadrul proiectelor «Zubr» și «Viking», precum și a variantei prescurtate a acestora — «Prut».

După cum scrie în comunicatul de presă, difuzat de operatorul portului, majoritatea încărcăturilor, importate în Moldova în containere, provin din China (58 la sută),

Spania (14 la sută), Turcia (8 la sută), India (4 la sută), Emiratele Arabe și Canada (cite 2 la sută), SUA (1 la sută). Categoriile de mărfuri sînt următoarele: mașini, utilaje, articole din metal, textile, materiale de construcție, tehnică electronică, produse alimentare, mărfuri de uz casnic. La Giurgiulești containerele sînt aduse prin portul Constanța din România în colaborare cu 19 cele mai mari linii maritime mondiale de trafic.

Avantaje economice semnificative pentru calea ferată de la noi comportă și valorificarea mai bună a unor asemenea segmente ale pieții de transport din regiune precum transportarea cu vagoanele a cerealelor, produselor petroliere, sodei calcinate, metalului uzat.

ÎN IMAGINE: mereu e forfotă la terminalul containere al portului, de unde pleacă spre stația Giurgiulești o linie de cale ferată

Control mai strict — încasări mai mari

Gara stației Basarabasca a reușit să majoreze de două ori încasările bănești din vânzarea biletelor de călătorie în trenurile diesel.

Succesul se datorează acțiunilor întreprinse pentru stoparea călătoriilor fără bilet. Echipa de imbarcare, creată în toamna anului trecut, verifică biletele pasagerilor la intrarea în vagoane. Din ea fac parte nu doar angajații gării și stației, ci și reprezentanții altor întreprinderi ale nodului

feroviar, care vin la serviciu conform unui grafic special.

Traficul suburban de pasageri cu tarifele sale mici cauzează deocamdată pierderi căii ferate. De aceea sarcina principală în acest domeniu este de a folosi orice posibilități pentru a minimaliza cușii de puțin cheltuielile.

Vladimir DOBREANSCHI

Imagine: Lurie KOZLOV

Pe la mijlocul lunii ianuarie în plantațiile forestiere de lângă Bălți înfloreau ghiocelii, dar curînd au început ninsorile, însoțite de geruri năprasnice, și situația s-a schimbat. Deși sinopticienii au prezis o iarnă caldă, încă toamna picherii din localitate s-au pregătit cum se cuvine de această perioadă responsabilă. A fost depozitat numărul necesar de mățuri, lopeți. În fiecare zi (dar și noaptea) cu ajutorul lor erau curățate macazurile în zonele de intrare și ieșire ale stației nodului feroviar și cele liniare. Astfel era prevenită acoperirea cu gheață a macazurilor.

La dezapezirea căii ferate, în special pe liniile curente, unde există multe locuri favorabile formării troienilor, au fost antrenate mecanismele puternice.

— Disponem de o mașină de îndepărtare a zăpezii de marca SM-2B și două pluguri de zăpadă, inclusiv cel de rezervă de la Soldănești, — povestește maestrul atelierelor mecanice ale secției linii Bălți Alexandru Gusacov. — La nord ninsorile n-au fost la fel de abundente ca și pe sectorul de sud al magistralei. Or, mașina de curățat zăpadă și plugul de zăpadă de la sediul central al întreprinderii s-au deplasat cu o locomotivă în măsura necesităților pe sectorul de linie dintre stația Mateuți pînă la halta Buciumeni pe direcția Ungheni.

Nucleul colectivului atelierelor meca-

Au ținut piept stihiei

nice, care pregătește de iarnă tehnica de dezapezire și o exploatează, îl constituie reglorul Vladimir Freer, sudorul Nicolae Coșer, mecanicul de profil larg Alexandru Tovstenco, mecanicul instalației die-

Un grup de specialiști ai secției linii nr.5

sel Valeriu Grigor și fiul său Victor, mecanic de motolocomotivă. Toți specialiștii sînt calificați, interesați, cu spirit inventiv, ceea ce a permis, în pofida anumitor dificultăți de aprovizionare tehnico-materială, a asigura o bună calitate a reparațiilor curente. Și-au adus contribuția și inginerul-șef Alexandru Prusov, mecanicul-șef Grigore Marcu.

În prezent, se pare, iarna începe a ceda pozițiile. Pentru cît timp oare?!

Vladimir SEVERNII

Imagini de autor

În timpul ninsorilor plugul de zăpadă se grăbea să ajungă pe linie pentru a le curăța

În procesul de coordonare a activității sectoarelor de producere, care asigură funcționarea nodului feroviar Ungheni, un rol important aparține Consiliului conducătorilor întreprinderilor de aici. Din 16 ianuarie curent, conform dispoziției directorului general al IS «Calea Ferată din Moldova», conducerea consiliului a fost preluată de Petru Gherasimov. Corespondentul nostru a avut o întâlnire cu dumealui și i-a solicitat răspuns la câteva întrebări.

■ DESEMNARE ÎN FUNCȚIE: PRIMUL INTERVIU

PRINCIPALUL — A GĂSI CONSENS

Gara internațională

— **Dle Petru Gherasimov, din câte știu, sunteți o persoană nouă la acest nod feroviar de frontieră, totuși, chiar și în perioada scurtă de aflare în funcția responsabilă ați reușit, probabil, să cunoașteți problemele gospodăriei feroviare din localitate. Ce impresie v-a lăsat?**

— Deși nodul feroviar Ungheni se deosebește întrucâtva de altele printr-un element specific, legat de transbordarea vagoanelor de pe ecartament european pe cel lat și invers, problemele poartă în fond același caracter ca și la întreaga magistrală. Pentru a obține îmbunătățirea radicală a activității de muncă, a corespunde exigențelor timpului, a învăța să capeți venituri în condițiile economiei de piață este necesar a opera schimbări — structurale, tehnice, organizatorice. Vizavi de nodul feroviar Ungheni, care este parte componentă a Culoarului 9 de transport feroviar, e vorba, în primul rând, de crearea unei tehnologii eficiente de transbordare și transmitere a materialului rulant, perfecționarea suportului informațional și logistic al traficului, aplicarea unei politici tarifare flexibile în concurență cu alte treceri de frontieră similare. Este important a pregăti terenul pentru modernizarea utilajului, astfel încât mijloacele să fie concentrate pe dezvoltarea direcțiilor principale, determinante. Este necesar de asemenea a atrage la sectoare un număr cit mai mare de tineri, a le transmite experiența generației în etate. Este o chestie indispensabilă, dacă vrem să trăim mai bine. După mine, misiunea Consiliului șefilor de întreprinderi de la nodul feroviar este de a contribui la implementarea mai bună a acțiunilor reconstructive, preconizate de Administrația căii ferate în scopul depășirii crizei.

— **De altfel, în viață deseori se întâmplă ca noul să-și croiască cu greu drum. Care e dispoziția angajaților, echipei manageriale a nodului feroviar? În ce măsură sunt pregătiți aceștia pentru a participa activ la realizarea reformelor?**

— În calitate de conducător vizitez colectivele de muncă, discut cu specialiștii, în fiecare marți organizăm volante cu șefii sectoarelor de producere, în cadrul cărora sînt examinate chestiunile curente, planificată activitatea de muncă. În baza lor pot face următoarea concluzie: oamenii conștientizează necesitatea acțiunilor întreprinse de Administrația căii ferate, deoarece continuarea activității după metodele vechi va împinge magistrala într-un impas, din care ar putea să nu mai iasă. O asemenea abordare însuflă speranță în

succes, în reușita realizării obiectivelor propuse — doar că e nevoie de timp, răbdare și mai multă inițiativă. De profesionalismul specialiștilor putem fi siguri. Este foarte important a găsi posibilități pentru stimularea materială decentă a inițiativei, îmbunătățirea în continuare a condițiilor de muncă și habituale, ceea ce va face să crească randamentul.

— **În virtutea trășăturilor specifice ale**

Imagine de autor

Petru Gherasimov

Secția transbordare

nodului feroviar, sectoarele de producere de aici sînt niște filiale ale întreprinderilor de bază, amplasate la Chișinău și care țin în realitate de diferite direcții. Toate acestea nu vor avea cumva impact asupra eficienței activității Consiliului șefilor de întreprinderi ale nodului feroviar?

— Cred că nu, deoarece departamentele, deși sînt diferite, au totuși un scop comun: asigurarea traficului și securității circulației, de care depind în mod direct indicatorii economici și financiari drept principal sens al activității. Pe această bază găsim și în prezent consensul necesar, iar rolul Consiliului nodului feroviar în calitate de coordonator la nivel local de administrare doar crește. În plus, beneficiem permanent de suport din partea Administrației căii ferate, ceea ce ne ajută mult.

— **Deci, nu ne rămîne decît să dorim Consiliului nodului feroviar, întregului colectiv de aici succese în promovarea bunelor inițiative, care, sperăm, vor ajuta cu adevărat a cuceri noi culmi și a munci mai eficient.**

— Mulțumesc.

A dialogat
Vladimir DOBREANSCHI

Imagini: Iurie KOZLOV

Grație experienței și îndemnării

Unsprezece mecanisme electrice de acționare a macazurilor în loc de cele cinci planificate au fost schimbate în timpul anului pe sectorul din subordinea secției Chișinău semnalizare și comunicații.

Aceasta a devenit posibil grație reparației capitale operative și calitative a mecanismelor respective de către muncitorii sectorului centralizat sub conducerea electromecanicului superior Evloghie Chiriciuc. Membrii echipei de reparație electromecanicii Gheorghe Dodon și Alexandru Costiunicev muncesc la întreprindere din anul 1968. Pe timpuri ei au participat activ la implementarea sistemului centralizare electrică la stația nodului feroviar, de aceea posedă experiență, îndemnare. De rînd cu reparația mecanismelor de acționare electrică, ei mai înfăptuiesc bobinarea cablului transformatoarelor, confecționarea din sîrmă a plaselor de protecție pentru semafoarele cu diode luminescente.

REPORTER «F.M.»

ÎN IMAGINE: mecanismele de acționare electrică a macazurilor au ajuns pe mina electromecanicilor Gheorghe Dodon și Alexandru Costiunicev

Imagine: Iurie KOZLOV

Metalul uzat e și el valoare

La stațiile magistralei noastre s-a acumulat un număr mare de vagoane de marfă vechi, care nu mai pot fi reparate în continuare. De aceea a apărut necesitatea dezmembrării lor și transformării în fier vechi. Lucrarea respectivă este îndeplinită cu succes, în particular, de remiza vagoane Bălți, unde o echipă organizată toamna trecută din angajații secțiilor auxiliare au tăiat în bucăți deja 34 unități de material rulant. Recent au fost selectate încă 70 vagoane, care nu mai pot fi exploatate. Se impun la executarea lucrărilor Grigore Țibîrni, Tudor Romaniuc, Artiom Chiorescu, Andrei Badicica și alții.

Vlad DOBROV

Colectivul SML-130, condus de tînărul și competentul specialist Victor Podgurskii, depune toate eforturile și experiența acumulată la realizarea cu succes a sarcinilor de producere. Deși prima lună a noului an n-a fost ușoară pentru întreprindere — din cauza problemelor de aprovizionare cu materiale pentru suprastructura liniei, în urma unei dispoziții, întregul colectiv a staționat, — în prezent angajații de aici sînt antrenați în procesul de muncă și fac față sarcinilor propuse.

■ MAGISTRAȚA —
ÎN ACTIVITATEA SA COTIDIANĂ

Abordare constructivă și optimistă

Deja pe 20 ianuarie curent au început să sosească vagoane cu traverse din beton armat, s-au furnizat și dispozitive de fixare a acestora. Astfel la sectorul asamblare munca a început. Cu condiția aprovizionării cu traverse, s-a planificat asamblarea pînă la sfîrșitul primei luni a lui 2014 a unui kilometru de panou linii. Și au făcut față cu succes.

Pentru colectivul SML-130 și anul 2013 a fost unul complicat în aspect economic. Lipsa materialelor din suprastructura liniei, precum și a pieselor de schimb pentru reparația mașinilor grele au cauzat neîndeplinirea de către colectiv a sarcinii de plan. Totuși, muncitorii nu pierd încrederea în ziua de mine.

La sectorul asamblare al SML-130 pe parcursul anului 2013 s-au asamblat 4,4 km de panou linii, care ulterior au fost montați pe liniile curente Zloți—Cimișlia și largara—Prut. De rînd cu asamblarea panourilor liniei, muncitorii SML-130 au efectuat reparația și renovarea mașinilor grele (VPO-3000, SCİOM, macaraua UK-25, MPD, buldozerul T-170, autogreiderul DZ-143 etc.), precum și reparația medie a liniei la sectorul asamblare. În plus, la același sector s-au executat lucrări de amenajare a pasajelor tehnologice peste calea ferată și opritorilor de linie moartă.

În baza reviziei tehnice efectuate de serviciul linii în comun cu serviciul securitate a circulației, au fost elaborate acțiuni de înlăturare a lacunelor depistate pe parcursul controalelor. Picherii le-au realizat în conformitate cu termenele stabilite.

Cu ajutorul mașinilor grele tip VPO-3000, SCİOM, HDV s-au executat lucrări de reparație medie a căii ferate pentru secția liniei nr.3 la stația Giurgiulești într-un volum de 10,4 km și lucrări de îndreptare repetată pe liniile curente Revacapar—Revaca (4 km) și Comrat—largara (9,8 km).

Și îndeplinesc cu multă conștiințiozitate obligațiunile inginerul superior al biroului tehnic S.Milicev, mecanicii MPD P. Renița, A.Rotari, mecanicul VPO-3000 V. Martiniuc. Muncesc sirguincios montatorii liniei S.Cernomorcențo și P.Cebotoreanu.

Colectivul calificat și experimentat al SML-130, depășind dificultățile temporare, afirmă prin activitate cotidiană stilul propriu de muncă: constructiv și optimist.

Liliana NICHIFOROV

Administrația, comitetul sindical și tot colectivul stației Cahul sînt profund îndurerăți de moartea prematură a fostului impiegat de mișcare la stație

Ion COCIU

și exprimă sincere condoleanțe rudelor și prietenilor decedatului.

În prim plan — calitate

De rînd cu vagoanele de marfă, la remiza vagoane nr.3 Bălți se execută și reparația capitală a containerelor de 20 picioare

...Peste noapte teritoriul postului reparație capitală a containerelor de mare tonaj a fost întroienit în așa măsură, încît dimineața, venind la serviciu, muncitorii de aici au trebuit în primul rînd să pună mîna pe lopată. Au curățat cu multă grijă căile de acces spre pozițiile de reparație, macara, clădirea lunguiață a blocului administrativ-habitual, adăpostită la umbra brazilor rămuroși. Abia după asta printre containerele adunate pe terenul întins au început să sclepească luminițele aparate-

velul cuvenit al calității și duratei reparațiilor. Muncește bine sudorul cu gaze Andrei Zaboraschiuc, zugravul Vasile Țurcan, timplarul Valeriu Edu, macaragiul Alexandru Grîzunov, slingerul Nicolae Cibotaru, tehnicianul-distribuitor de lucrări Irina Șușkevici și alții. Organizează cu multă responsabilitate procesul de reparație maestrul, care conduce colectivul deja de mulți ani. Calea ferată, a declarat dînsul, este pentru el sensul întregii vieți. S-a născut și a crescut în preajma ei. Tatăl său

O asemenea abordare a făcut ca numai în anul trecut să fie reparate capital 150 containere de mare tonaj, iar în ianuarie curent — încă cinci, adică norma lunară prevăzută. Containerele reparate sînt încărcate pe platforme feroviare și expediate în adresa serviciului trafic de mărfuri al căii ferate, care se ocupă de îndeplinirea comenzilor clienței. La containerele de capacitate mică, care pînă mai ieri erau supuse aici reparațiilor curente, s-a renunțat. Programul acestui tip de reparație, realizat în zona stației Răuțel, a fost sistat din 13 ianuarie curent, deoarece ele au fost declarate nerentabile pentru transportarea mărfurilor și folosirea lor pe căile ferate din CSI este interzisă.

Dispoziția de muncă a colectivului postului este susținută în mare parte de condițiile de muncă și habituale decente. Muncitorii sînt asigurați cu haine speciale. Calea ferată a alocat o cantitate suficientă de cărbune pentru centrala termică, deservită de fochiștii în frunte cu Dumitru Zaiat, de aceea în blocul administrativ-habitual se menține un regim de temperatură adecvat, funcționează cabine de duș, uscătorii. Vestiarul este dotat cu dulapuri compacte pentru păstrarea hainelor. În odaia de prînz există aragaz, frigider. Aprovizionarea cu apă este centralizată. De ordinea în încăperi și pe teritoriul adiacent are grijă muncitoarea Valentina Gorina.

De remarcă, că deși sînt foarte ocupați, angajații postului nu neglijează nici tendința către frumos, care poate nu se prea îmbină cu lupta cotidiană pentru o

1

lor de sudat, să lovească ciocanele. Ajutîndu-mă să cunosc gospodăria, maestrul Anatolie Boico povestea:

— Cu fiecare an transportul cu containerele se bucură de o popularitate tot mai mare printre agenții economici, captînd mărfurile ambalate, dar și pe cele turnate, în particular, cereale. Iar la stația Ribnița s-a efectuat o încărcătură de probă cu metal laminat pentru expedierea în țările Uniunii Europene. Reeșind din toate acestea, sarcina noastră este de a pregăti containerele astfel încît în orice condiții climaterice să fie asigurată integritatea mărfurilor transportate în ele pe calea ferată.

Procesul de pregătire a containerelor, deși e mai puțin complicat decît reparația vagoanelor de marfă, nu e deloc simplu, totuși. Demarîndu-l, specialiștii examinează fiecare centimetru de suprafață metalică pentru a depista defectele posibile. Eforturile se concentrează pe înlăturarea deformărilor carcaselor, grinzilor frontale, longitudinale și transversale, a ușilor. Sînt astupate chiar și cele mai mici fisuri, spărturi, desfaceri de sudură, locuri cu un grad înalt de coroziune, astfel încît să nu pătrundă în interior umiditatea. Are loc riparea adînciturilor formate în timpul transportării ori operațiilor de încărcare-descărcare, reparația dispozitivelor de închidere, înlocuirea scîndurilor rupte din podea. În mod obligatoriu sînt vopsite acoperișul, locurile deteriorate ale invelișului metalic, suprafețele peretilor laterali ai cutiei, unde s-a cojit ori dezlipit vopseaua. Este renovat marcajul, cu ajutorul căruia poate fi stabilit numărul de inventar, proprietarul containerelor în persoana IS «Calea Ferată din Moldova» în orice punct al imensului spațiu feroviar al CSI, altor țări, în care ajung. Anume pe această bază funcționează sistemul internațional logistic eficient de evidență.

Colectivul postului este unul stabil. Muncitorii sînt experimentați, competenți, au vechime mare de muncă, demonstrează atitudine responsabilă față de îndeplinirea obligațiilor. Deci, este asigurat ni-

Imagini de autor

2

fiind picher, au locuit cu familia la cantonul de la kilometrul 15 al direcției Slobodka, de aceea de mic copil adormea seara și se trezea dimineața cu fluieratul locomotivelor și glasul roților de tren. La magistrală și-a găsit vocația și fratele său, care muncește la depoul de locomotive din localitate.

Activitatea colectivului postului containere depinde mult de susținerea, pe care o acordă șeful remizei vagoane Valeriu Gilcă, șeful-adjunct cu probleme de reparație Vitalie Vetriniuc, specialiștii sectoarelor de producere ale întreprinderii. Colaborarea constructivă poartă caracter permanent și ține de alocarea, firește, în măsura posibilităților, a materialelor necesare, confecționarea unor detalii și semifabricate, în special cu ajutorul ghilotinei mecanice. Toate acestea se execută în conformitate cu listele defectelor, întocmite de maestrul după examinarea containerelor aduse la reparație.

bucătică de piine în aceste vremuri grele, dar face să crească buna dispoziție, totuși. Pereții încăperilor adăpostesc peisaje pictate, pe teritoriul cresc mulți copaci. Iar la intrarea în clădire dinspre zona de reparații, în coridor este amenajat un colț al naturii similar cu cele de la muzeele ținutului natal: o ramură de pom simbolizînd salcia plîngătoare, un cuib de pasăre. Ceva mai jos, lîngă bulboana stilizată — un trunchi de copac acoperit cu mușchi, un smoc de iarbă uscată. Astfel și-a exprimat dragostea față de natură zugravul Vasile Țurcan, confirmînd adevărul, că fericirea are două aripi egale — frumoasă și utilă.

Vladimir DOBREANSCHI

ÎN IMAGINI:

1. Un grup de reparatori împreună cu maestrul Anatolie Boico
2. Aglomerație de containere pe teritoriul postului

FELICITĂRI!

Colectivul colaboratorilor arhivei IS «Calea Ferată din Moldova» o felicită pe **Eugenia COVAȘ**, directoarea a bibliotecii feroviare cu ocazia JUBILEULUI din ziua nașterii, dorindu-i:

*Să plouă-ncet de-asupra ta
Cu picături de fericire,
Să fie visul tău un zbor de împlinire...
Povara vieții să-ți fie car cu sănătate,
Să-ți fie sufletul scaldat în stropi
de sănătate.
Să ai oricînd în drumul tău un soare
zimbitor,
Să ai alături chipuri dragi și-un inger
păzitor!*

* * *

Colectivul sectorului nr.2 alimentare cu energie electrică Ungheni adresează felicitări de ziua nașterii electromontorului **Gheorghe CERETEANU**.

*Fie-ți viața o povară
Încărcată cu noroc.
Fie lungă și ușoară,
Să nu stea nîcîcînd pe loc.
Mult succes și voie bună,
Mulți amici, puțini dușmani,
Și cu toții împreună
Bucurie și mulți ani!*

* * *

Colectivul serviciului protecție și prevenire al IS «Calea Ferată din Moldova» adresează felicitări cu ocazia JUBILEULUI de 60 de ani din ziua nașterii lui **Vladimir RAICO**, inginer-coordonator al serviciului.

*Multă sănătate să păstrezi în tine,
Să-ți fie zi de zi pe suflet cald și bine.
Și să te știm așa și peste ani,
Stimate domn, la mulți-mulți ani!*

* * *

Colectivul secției Basarabeasca semnalizare și comunicații vine cu felicitări la JUBILEUL de cincizeci de ani către **Victor BONDARENCO**, dar și către omagiatii lunii ianuarie: **Svetlana SUCIKOVA**, **Ion ISAAC** și **Svetlana CRICIUNESCU**.

*Să fiți fericiți întreaga viață
Cu cei scumpi alături la un loc.
Orice zi — trăiți cu dulceață,
Sănătate multă și noroc.
Vă urăm gînd vesel și curat,
Să trăiți cît mai senine zile
Și să fiți cu sufletu-mpăcat!*

* * *

Administrația și comitetul sindical de la remiza vagoane frigorifere Basarabeasca îi felicită cu prilejul JUBILEELOR pe **Olga ZABOLOTNAIA**, macaragiul la sectorul asamblare, și **Igor FOMIN**, lăcătuș la sectorul roți.

*Un cer albastru fără nori
De-asupra să vă fie.
S-aveți în viață numai flori,
Succes și bucurie.
Mulți ani și toți fericiți!*

* * *

Colectivul și comitetul sindical de la depoul de locomotive Bender îi felicită cu ocazia împlinirii vârstei de 55 de ani pe mecanicul-secund **Nicolae LEȘCENCO** și pe lăcătușul **Ion PĂNUȚA**.

*La mulți ani cu sănătate,
Să aveți belșug în toate.
Bucurii și împlinire,
Viață bună, fericire!*

* * *

Consiliul veteranilor stației Bălți-Slobozia vine cu felicitări la JUBILEUL de 90 de ani către **Ana LIȘENCO** și la cel de 80 de ani — către **Claudia MORARI**.

*Bucuria lumii toată
Zi de zi-n ușă să bată.
Bunul Dumnezeu să dea
Tot ce vă doriți și-ați vrea!*

Felicitări cu ocazia Zilei Sfântului Valentin!

Despre dragoste și nu numai

Afecțiunea nr. F63.9

Despre caracterul patologic al «chinului dragostei» au scris încă grecii antici. Inclusiv până în secolul XVIII medicina stabilea în modul cel mai serios diagnosticul «boala dragostei».

Mai târziu, și fără aportul lui Freud, pe prim plan s-a pus sexualitatea. Astfel Organizația Mondială a Sănătății include dragostea în registrul bolilor, atribuindu-i și un număr: F63.9.

Se prea poate ca «vinovat» de această decizie să fie psihologul britanic Frank Tallis, care a editat cartea «Boala dragostei: dragostea ca și afecțiune psihică». Gîndurile obsesive despre omul drag, schimbarea bruscă a dispoziției, sentimentul mărit al demnității proprii, insomnia și multe altele nu sînt nimic altceva decît simptome ale unei afecțiuni psihice, consideră Tallis.

«Mi-ai frînt inima!»

Fraza nu e dintr-un simplu roman de dragoste. Sindromul inimii dîstruse constituie un diagnostic medical. În orice caz, la ora actuală medicii pot face deosebirea dintre el și atacul de cord ori stenoardie.

În anul 1999 doctorul Hunter Champion de la spitalul universității din Baltimore și colegul său Ilan Wittstein au depistat printre bolnavii lor niște pacienți neobișnuiți. În mare majoritate acestea erau femei trecute de patruzeci de ani, care au trăit o decepție în dragoste. Ele

au fost spitalizate cu suspiciune de atac de cord, însă curînd s-a constatat, că vasele coronare nu sînt afectate. Cardiograamele și investigațiile ultrasonore erau similare cu cele din cazul cardiomiopatiei cauzate de stres.

Savanții au stabilit, că nivelul adrenalinei — hormonul stresului — la persoanele cu sindromul «inimii frînte» este de 7-10 ori mai ridicat decît la persoanele sănătoase și de 2-3 ori mai mare decît la cele care au suportat un atac de cord.

Muzeul deziluziilor

În capitala Croației Zagreb există un muzeu, consacrat suferințelor îndrăgostiților. Printre exponatele lui se află scrisori și bilețele de dragoste, ursuleți de cati-

fea, poze, buchețele uscate, inele de logodnă... Fiecare obiect are istoria sa de dragoste — de la prima întîlnire pînă la despărțire, precum și ceea ce s-a întîmplat în continuare cu persoanele, care au transmis exponatele muzeului.

Stare de spirit deosebită

În creierul îndrăgostiților, ce suferă de pe urma dragostei neîmpărțite, scade nivelul serotoninei, care mai este numit hormonul bucuriei, de aceea ei devin depresivi. În general, însă, dragostea-pasiune de cele mai multe ori nu e de lungă durată. Mult mai sigură și durabilă este dragostea bazată pe atașament, prietenie. Or, la temelia ei se află apropierea psihologică, și nu cea «biochimică».

Ziua îndrăgostiților în diverse țări

Să începem cu **Franța**, deoarece Parisul, după cum se știe, este considerat orașul îndrăgostiților. Cadourile tradiționale aici sînt bijuteriile. Particularitatea Zilei îndrăgostiților în Franța este aceea, că ea este sărbătoarea tuturor celor ce sînt iubiți: prieteni, bunici, cunoștințe... Mai mult ca atît: anume francezii au început primii să ofere persoanelor iubite bilețele de dragoste — ilustrate cu declarații de dragoste.

În **Italia** Ziua îndrăgostiților este numită neoficial «dulce», deoarece italienii dăruie persoanelor dragi anume dulciuri.

De Ziua îndrăgostiților în **Anglia** copiii umblă pe la case și cîntă, dorind să primească daruri de sărbătoare (ceva similar cu colindele noastre). Drept recompensă ei se aleg cu ceva monede și difere dulciuri.

Tinerii trimit declarații de dragoste persoanelor dragi cu notația «Valentinei mele» ori «Lui Valentin al meu». După cum se știe, britanicii sînt poporul tradițiilor, de aceea, primind declarațiile, ei prind de haină ceva cu numele persoanei dragi. Uneori, în locul bilețelului de dragoste cel ce dăruia primea un măr — simbolul frumuseții și iubirii. În această zi englezii, de rînd cu iubiții și iubitele, fac cadouri și animalelor domestice.

Americanii, de obicei, oferă de Ziua îndrăgostiților bomboane în formă de inimioară. Un al cadou tradițional în această zi sînt trandafirii roșii. Conform statisticii, în această zi pe continentul american oamenii cumpără pînă la 20 mii trandafiri într-un minut!

În **Japonia** sărbătorirea Zilei îndrăgostiților este cea mai originală. Principalul moment al sărbătorii este «Cea mai răsunaătoare declarație de dragoste». Doritorii de a anunța publicul despre sentimentele sale urcă pe o estradă specială și strigă pe rînd declarații de dragoste. Cea mai puternică voce primește un premiu. O altă trăsătură specifică a zilei îndrăgostiților în Japonia este aceea, că pe 14 februarie primesc cadouri în special bărbații. Fetele oferă tinerilor cunoșcuiți ciocolățele. Bărbații își iau revanșa, dăruind și ei iubitelor... ciocolată, însă nu doar pe 14 februarie, ci și pe 14 martie. De remarcat, că a doua oară ei oferă ciocolată albă, deoarece 14 martie se numește «Ziua albă».

În **Finlanda** de Ziua îndrăgostiților bărbații oferă cadouri nu doar iubitelor, ci și fiicilor, mamelor. Astfel ei compensează lipsa acolo a «zilei femeilor».

Fiecare popor are obiceiurile și tradițiile proprii, totuși, în linii generale ele se aseamănă: aceleași bilețele de dragoste, flori, dulciuri, jucării moi, baloane...

TEST-GLUMĂ:

14 întrebări pentru îndrăgostiți

1. Cum crezi, ce rimă se potrivește cel mai bine cuvîntului «dragoste»:

pacoste — 0; pagiste — 2;
veste — 1; nuntă — 3.

2. Cine este Valentin?

Un sfînt — 0;
Un tip — 1;
N-am habar! — 2;
Nu te băga în viața mea personală! — 3.

3. Îți amintești cum se numea prima ta dragoste?

Cum adică, «se numea»? Eu îl (o) iubesc și acum! — 0;
Desigur: «Ei, tu!» — 1;
Tss..., soția (soțul) e acasă!.. — 2;
O clipă, să iau agenda... — 3.

4. Ziua îndrăgostiților este o ocazie potrivită pentru:

declarație de dragoste — 0;
sex — 1;
shopping — 2;
divorț — 3.

5. Mergînd la întîlnire, iai cu sine:

flori — 0;
periuța de dinți — 1;
copiii — 2;
o carte interesantă — 3.

6. Cel mai bun cadou pentru tine de Ziua îndrăgostiților va fi:

o carte poștală cu cuvinte tandre — 0;
o tortă — 1;
10 ore de somn — 2;
o zi de odihnă — 3.

7. Se zice că dragostea e o boală. Cum crezi, ce fel?

cardiacă — 0; ulcer — 2;
venerică — 1; hemoroizi — 3.

8. De Ziua îndrăgostiților un adevărat amoretat este obligat:

să urmeze persoana dragă pînă la capătul lumii — 0;
toată seara să nu flirteze cu nimeni — 1;
să nu insiste pe obligațiunile conjugale — 2;
să scoată în sfîrșit din casă bradul de Revelion — 3.

9. Întimplător pe stradă ți-a căzut din mină băsmăluța. Cineva a ridicat-o repede și a plecat. Cine?

persoana dragă — 0; măturașorul — 2;
un (o) fetișist(ă) — 1; un trecător — 3.

10. Ziua îndrăgostiților este o sărbătoare pentru:

îndrăgostiți — 0;
adolescenți — 1;
celibatari(e) — 2;
vinzătorii de bilețele de dragoste — 3.

11. Ai putea cînta serenade sub balcon?

Sînt lipsit complet de auz muzical — 0;
Doar cu fonograma cuiva — 1;
Numai între orele 7 și 22 — 2;
Sper că balconul e rezistent? — 3.

12. Ești de acord să marchezi Ziua îndrăgostiților cu o cină romantică?

Da — 0;
Mai bine cu un dejun romantic — 1;
Depinde cine va spăla mai apoi vesela — 2;

Cîte persoane? — 3.

13. Cît de des trebuie să-i vorbești persoanei iubite de dragoste?

În fiecare clipă — 0;
Depinde de circumstanțe — 1;
Ce sens are? — 2;
O dată, dar să țină minte toată viața! — 3.

14. Imaginează-ți, că în această zi trebuie să susții moral o persoană solitară și să pronunți o frază, care începe cu cuvintele: «Nu v-ați întîlnit deocamdată dragostea?» Ce ai adăuga de la sine ca și consolare?

«Nu fiți trist, într-o bună zi se va întîmpla numaidecît» — 0;
«Gîndiți-vă bine: merită?» — 1;
«Cîndva veți înțelege ce e fericirea, dar va fi târziu» — 2;
«Venim să vă salvăm!» — 3.

CALCULĂM PUNCTELE:

Mai puțin de 8 puncte

Ești, indiscutabil, o persoană romantică, sensibilă, visătoare... Probabil, în

momentul de față ești îndrăgostit, deoarece fără sentimentul de amor viața nu e viață pentru tine! Cît privește «obiectul dragostei», în lipsa celui real ești absolut capabil să te îndrăgostești de un erou (eroină) din carte, film, serial ori... pur și simplu de un(o) coleg(ă).

De la 8 pînă la 17 puncte

Ești o persoană destul de rezonabilă, adeptul bucuriilor pămîntești. Romantismul nu te caracterizează. Totuși, e de remarcat, că nu ești deloc un om plicticos și mai mult ca sigur te bucuri de atenție din partea sexului opus. De aceea se poate dovedi, că există destui doritori de a primi anume de la tine un bilețel de Ziua Sfîntului Valentin. Vei face față?

De la 18 pînă la 34 puncte

E foarte posibil, că ai fi marcat cu plăcere această sărbătoare a îndrăgostiților, dar acum citiva ani! Astăzi, însă, te irită dintr-un motiv simplu de tot: ai familie... Ești căsătorit(ă) și poți presupune, că timpul dragostei pentru tine a trecut deja. Totuși, de ce să nu oferi în această zi parțenerului de viață o surpriză? Dăruiește-i atenția și tandrețea, chiar și fără vre-un suport material. Iar dacă relația dintre voi e de așa natură, că mai aveți o săptămînă pînă la divorț, dăruiește-i, totuși! Poate că după asta și divorțul va fi mai ușor. Ba mai mult: poate că după asta ambii vă veți răzgîndi?

35 puncte și mai mult

Ești o persoană multiplexă, nu-ți este străină tandrețea, dar în același timp judeci logic: îți este greu să înțelegi, de ce trebuie să oferi tandrețe, intimitate și alte bucurii legate de dragoste, dar și bilețele sub formă de inimioare, anume de Ziua îndrăgostiților. Or, toate acestea nu se pot face și în celelalte zile din an?

Felicitări în preajma Sfîntului Valentin, dragi feroviarilor! Vă dorim să iubiți și să fiți iubiți!